

en minimumssats, beregnet efter et nærmere fastsat gennemsnit af lønninger for folkeskolens lærere. I overensstemmelse med princippet i aftenskoleloven af 1942 som ændret ved loven af 24. maj 1948 bliver lønsatserne herved bevægelige, således at de reguleres parallelt med tjenestemændenes reguleringstillæg. Ministeriet har herved fulgt flertallets forslag; m. h. t. de nærmere overvejelser såvel fra flertallets som mindretallets side henvises til bemærkningerne til § 15 i kommissionens betænkning, der er gengivet som bilag til nærværende lovfor-slag, sp. 559—68.

Som noget helt nyt er det foreslået, at det offentliges tilskud kan beregnes i forhold til lønninger, der ligger indtil 50 pct. over minimumssatsen, alt reguleret efter tjenestemandstillæggene.

Der opnås herved en smidigere og for såvel de lokale kredse, der sætter undervisning igang, som lærerne mere hensigtsmæssig ordning end den nuværende, efter hvilken det offentliges tilskud kun beregnes i forhold til den til enhver tid gældende minimumssats uden at kunne afpasses efter den graduering, som forholdene måtte gøre naturlig, alt efter lærernes kvalifikationer, undervisningens karakter m. m., og som det kan være ønskeligt at opmuntre til ved at lade tilskuddet følge forholdsmæssigt med forhøjelsen.

Ved loven af 1942 hjemledes der adgang til tilskud til udredelse af lederløn ved ungdomsskoler med flere lærere; tilsvarende hjemmel blev ikke tilvejebragt for aftenskolens vedkommende; men siden 1948 er der dog søgt rådet bod herpå ved bevilling på finansloven af en sum til anvendelse i dette øjemed.

Omvendt var der i lovene af 1942 hjemmel for ydelse af tilskud til tilrejsende lærere ved aftenskolen, men ikke ved ungdomsskolen.

Da denne ulighed har været følt som en uretfærdighed for de respektive skoleformer, foreslås der nu som led i den tilstræbte for-enkling indført fællesregler for de to skoleformer på disse områder.

Med hensyn til de nærmere overvejelser og afvigende indstillinger angående beregningen af lederhonoraret henvises til bemærkningerne til § 17 i kommissionens forslag (bilag sp. 567—72).

Da benyttelsen af tilrejsende lærere er sket i så stort omfang, at der herved er påført staten og skolefonden en betydelig udgift, har man foreslået, at kommunen eller den stedlige kreds, som træffer lærervalget, skal deltage i udgiften, hvorved de gøres økonomisk medansvarlige og herved interesserede i kun at benytte tilrejsende lærere, hvis det er virkelig begrundet.

Lignende ulighed har bestået med hensyn til adgangen til at lade folkeskolens fastansatte lærere overtage timer ved ungdomsundervisningen som en del af deres pligtige arbejde, idet der efter lovene af 1942 har været adgang hertil for ungdomsskolen, men ikke for aftenskolen. Denne adgang foreslås nu udvidet både til at omfatte aftenskolen og til for begge skoleformers vedkommende at omfatte oprettelse på skoleplanen af stillinger alene — eller delvis — ved denne undervisning.

Uanset den indsats, der hidtil er øvet ved udførelsen af aftenskoleundervisning som ekstrabeskæftigelse, især af folkeskolens lærere, som herved har hovedparten af fortjenesten for den kulturindsats, der herigennem er øvet, må man dog mene, at der både for skolens og for lærernes skyld må ske en ændring, som muliggør, at også dette arbejde kan udføres som hovedbeskæftigelse, hvor der måtte være behov derfor. En sådan ordning vil bl. a. også muliggøre det for en ældre lærer med særlige evner for aftenskoleundervisningen at fortsætte dette arbejde, når han eventuelt ikke længere magter eller ønsker at påtage sig det som ekstraarbejde. Denne ordning vil dog næppe kunne praktiseres i videre omfang, end at man fortsat i ganske overvejende grad vil være henvist til at betjene sig af lærere med dette arbejde som bibeskæftigelse.

Det er tanken, at de således normerede faste lærere efter en nærmere plan skal kunne stilles til rådighed for det godkendte frie oplysningsarbejde som helhed, uanset om det måtte være oprettet af det offentlige eller af private.

Ministeriet er med kommissionen enig i, at et ophold på en *ungdomskostskole* må anses for det værdifuldste led i ungdomsundervisningens tjeneste. Den ved loven af 1942 givne adgang til oprettelse af ungdomskostskoler har imidlertid kun været ud-